

nostmi a zvláště podstatnými důvody, z nichž by se dalo souditi na to, že obžalovaný povede v budoucnu pořádný život, a že u něho výkonu trestu nebude zapotřebí. Takovýchto okolností tu však není. Povaha trestného činu, obžalovaným spáchaného, dokazuje, že jest trestný tento čin posuzovati s hlediska přísnějšího, ježto stěžovatel hrubým způsobem porušil svou povinnost, ač mu dosah jeho jednání jako zkušenému muži musil býti znám. S ohledem na veřejnou bezpečnost nutno na obžalovaném bezpodmínečně žádati, by konal svou povinnost. Odvolává-li se stěžovatel na to, že je dosud zachovalým, nutno poukázati právě k povaze jeho činu, pro který byl odsouzen, a k té okolnosti, že zachovalost, či vlastně řádný život zákonům se nepříčí, je toliko občanskou povinností. Ježto tudíž obžalovaný, který měl úřad svůj co nejsvědomitěji vykonávati, nedbal svých povinností a porušil je způsobem nanejvýše nedbalým, při čemž jednání jeho mělo v zápětí poranění mnoha osob a velkou materiální škodu, nelze od něho očekávati, že by svou výše uvedenou povahu ovládl, a že by se polepšil bez výkonu trestu.

Čís. 684.

Vypláchnutí pochvy těhotné ženy vlažnou vodou, předsevzaté porodní bábou, zakládá skutkovou podstatu přečinu dle § 335 tr. zák., vzešla-li tím smrt těhotné.

Podmíněného odkladu výkonu trestu nelze tu použiti.

(Rozh. ze dne 9. ledna 1922, Kr I 108/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalované do rozsudku krajského soudu v Čes. Lípě ze dne 24. listopadu 1920, pokud jím byla stěžovatelka uznána vinnou přečinem dle § 335 tr. zák. a zamítl v neveřejném sezení odvolání její do výroku, jímž jí nebyl přiznán podmíněčný odklad výkonu trestu.

Důvody:

Uplatňujíc důvod zmatečnosti ve smyslu § 281 čís. 9a tr. ř. namítá zmateční stížnost, že vypláchnutí pochvy těhotné ženy vlažnou vodou není vůbec činem trestným, že neohrožuje života těhotné a že nebylo nikdy slyšeti, že by bylo přivodilo smrt některé těhotné, ačkoli stěží bude některá žena, která též v těhotenství z důvodu čistotnosti opětně by se nevyplachovala. Stížnost se dovolává výroku soudního znalce MUDra K-a při hlavním přelíčení, dle něhož případy, kdy vypláchnutí pochvy mělo za následek vzdušnou embolii a po ní smrt, jsou v praxi ojedinělé a se velmi zřídka vyskytují, a dle něhož znaleci samému, ačkoli působí již přes 20 let jako praktický lékař a porodník, se podobný případ dosud nenaskytl. Stížnost dovozuje, že stěžovatelka ani jako porodní bába a přes předpisy, platné pro ošetřování těhotných, nemohla, tím méně musila věděti, že by z bezvýznamného vypláchnutí pochvy těhotné ženy vlažnou vodou mohla vzejíti její smrt. Marta P-ová trpěla prý mimo to bílým tokem a naříkala na bolesti, stěžovatelka prý se proto již z důvodů hygieny a čistotnosti domnívala, že smí bez nebezpečí pro pacientku sáhnouti k teplému vypláchnutí.

nutí. Jedná prý se tudíž o nešťastnou, nevysvětlitelnou, mezi tisíci sotva jednou se vyskytující náhodu, která nespadá pod trestní zákon. Námitka je bezpodstatná. Je sice pravda, že rozhodovací důvody napadeného rozsudku neuvádějí posudku soudních znalců Dra M. a Dra K. v tom znění, v němž posudek dle protokolu o hlavním přelíčení jimi byl podán, neboť ani jeden ani druhý z nich neprohlásil, že stěžovatelka následkem svého školení musila mít vědomost o následcích podobného vypláchnutí pochvy, jaké provedla na Martě P-ové. V důsledku toho zachází příliš daleko i rozsudkový závěr, dle něhož prý stěžovatelka následkem svého školení věděla, že takovéto vypláchnutí pochvy může mít v zápětí vznik vzdušné embolie se smrtelným výsledkem. Než, nehledíc k tomu, že zmateční stížnost v tomto směru důvodu zmatečnosti dle § 281 čís. 5 tr. ř. neuplatňuje, nedotýká se ona vada rozsudku skutečnosti pro právní posouzení případu rozhodné. Neníť pojmovým znakem jednání neb opomenutí, trestného ve smyslu § 335 tr. zák. ani plná vědomost vinníka, že z jeho počínání může vzniknouti ohrožení života, zdraví nebo tělesné bezpečnosti lidské přivoděním určitého, přesně vymezeného následku, tedy v tomto případě právě vznikem vzdušné embolie, tím méně pak je pojmovým předpokladem přečinu ve smyslu § 335 tr. zák., by vinník předvídal či dokonce věděl, že z jeho počínání může vzejít smrt člověka. Již sám doslov § 335 tr. zák. nasvědčuje zcela jasně správnosti názoru, dle něhož především ke skutkové podstatě ať přestupku či přečinu ve smyslu tohoto zákonného ustanovení stačí, mohl-li vinník nahlédnouti, že jeho jednání neb opomenutí je způsobilé, přivoditi nebo zvětšiti nebezpečí pro lidský život, zdraví nebo tělesnou bezpečnost vůbec, a dle něhož smrt člověka je jen objektivním předpokladem trestnosti onoho jednání neb opomenutí jako přečinu bez ohledu na to, zda ji vinník jako následek svého počínání předvídal čili nic. Rozsudek dospívá k závěru, že stěžovatelka mohla ono nebezpečí nahlédnouti dle svého povolání a dle své živnosti. V rozhodovacích důvodech rozsudku zdůrazňuje se odborné školení stěžovatelčino, na základě něhož věděla, že je zakázáno, prováděti na těhotných vyplachování pochvy. Toto zjištění čerpáno je z posudku soudních znalců, kteří při tom měli zřejmě na mysli ustanovení služebních předpisů pro porodní báby dle nařízení ministerstva vnitra ze dne 10. září 1897, čís. 216 ř. z., dle něhož nesmí porodní bába, vyjímaje zvláštní příkaz lékařský, prováděti vyplachování porodních průchodů. Tento výslovný, jakoukoli pochybnost vylučující zákaz musil, při nejmenším však mohl dáti stěžovatelce nahlédnouti, že vypláchnutí pochvy těhotné ženy je za všech okolností způsobilým, přivoditi nebezpečí pro její život, zdraví nebo tělesnou bezpečnost, a že je právě proto porodním bábám zapovězeno, prováděti je bez zvláštního příkazu lékaře. Jednala-li tudíž proti tomuto zakazu, nese zodpovědnost nejen za nemoc, která jejím počínáním u Marty P-ové přivoděna byla, nýbrž i za smrt, která jí z počínání toho vzešla. Nesejde na tom, že se snad podobné případy dle soudního znalce Dra K-a vyskytují jen ojedinele a velmi zřídka. Stačí, že dle rozsudkového zjištění, zakládajícího se na posudku obou soudních znalců, vypláchnutí pochvy vzdušnou embolií za následek mítí může a že v přítomném případě vypláchnutím pochvy Marty P-ové předsevzatým stěžovatelkou vzdušná embolie skutečně vznikla. Je pak samozřejmo, že ani okolnosti, za nichž stěžovatelka dle své obhajoby a dle tvrzení zmateční stížnosti provedla

vypláchnutí pochvy u Marty P-ové, která prý trpěla bílým tokem a nařikala na bolesti, neopravňovaly stěžovatelku k jejímu zákroku; jmenovitě v tom případě bylo její povinností, ve smyslu citovaných služebních předpisů pro porodní báby zdržeti se jakéhokoli ošetřování chorobného stavu jmenované vůbec a neprováděti na ní zejména vyplachování pochvy bez zvláštního příkazu lékaře.

Při rozhodování o tom, má-li býti použito zákona o podmíněném odkladu trestu ve prospěch obžalované nutno míti na zřeteli, že podle úmyslu zákonodávce a znění zákona žádný druh trestných činů není vyloučen z podmíněného odsouzení. V první řadě dlužno však přihlížeti k osobnosti a osobním poměrům vinníka, poněvadž s tohoto hlediska lze spolehlivě posouditi, zda lze důvodně očekávati, že odsouzený povede pořádný život a že tudíž není potřebi výkonu trestu. Ovšem ale zákon žádá podstatné, zvláštního zřetele hodné důvody. Takových však v tomto případě není. Povaha trestného činu obžalované dokazuje, že jest její posuzovati s hlediska přísnějšího, ježto stěžovatelka prohřešila se proti uloženým jí povinnostem hrubým způsobem, ač dosah jednání jako zkoušená porodní babička musila předvídati. Obžalovaná, která měla svou povinnost co nejsvědomitěji vykonávati, nedbala povinností svých, ježto přímo oproti předpisům vyplachovala pochvu ženy těhotné v prvních měsících, a porušila povinnosti tyto přímo hazardním způsobem, při čemž přišel na zmar i lidský život. Jednání toto dokazuje, že obžalovaná není s to, bez výkonu trestu se polepšiti.

Čís. 685.

Zákon o lichvě ze dne 12. října 1914, čís. 275 ř. zák. nebyl zrušen lichvevním zákonem ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n.

(Rozh. ze dne 9. ledna 1922, Kr II 14/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku zemského trestního soudu v Brně ze dne 18. listopadu 1920, jímž byl obžalovaný sprostěn dle § 259 č. 3 tr. ř. z obžaloby pro přečin lichvy ve smyslu § 4 čís. 1 cís. nař. ze dne 12. října 1914, čís. 275 ř. z., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc soudu nalézacímu, by ji znovu projednal a rozhodl — mimo jiné z těchto

důvodů:

Co se týče především námitky, uplatňované obžalovaným v tom směru, že zákon o lichvě ze dne 12. října 1914, čís. 275 ř. z. byl zrušen zákonem o trestání válečné lichvy ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n., kterýžto vstoupil prý na místo onoho zákona, nelze námitce této přisvědčiti. Zákon onen nahrazuje totiž, jak vysvítá z § 11 téhož zákona, zákon ze dne 28. května 1881, čís. 47 ř. z., jenž neodpovídal přítomné době. Okolnost, že zákon o lichvě z roku 1914 vyšel v době válečné, jest docela nahodilá. Toto císařské nařízení nebylo vyvoláno snad válečnými poměry, předmět i účel jeho jest jiný, než-li zákona o válečné lichvě. Usta-